

Ed.

128. Frumvarp

til laga um stýrimannaskólann í Reykjavík.

Eftir 2. umr. í Ed.

1. gr.

Stýrimannaskólinn í Reykjavík veitir kenslu í siglingafræði og undirbýr lærisveina skólans undir íslensk stýrimannspróf, hið meira og hið minna.

Við skóla þennan skipar stjórnarráðið forstöðumann með 2000 kr. árslaunum og aukakennara með 1200 kr. árslaunum.

Stjórnarráðið hefir á hendi yfirumsjón skólans og gefur út reglugerð fyrir hann.

Laun kennara og annar kostnaður við skólann greiðist úr landssjóði.

2. gr.

Til hins íslenska minna stýrimannsprófs útheimtist:

1. kunnátta í fræðinni um almenn brot, tugabrot, hlutföll talna, notkun logaríthma, í grundvallaratriðum flatarmálsfræðinnar, og útreikningi hins réttþyrnda þríhyrnings eftir þríhyrningafræðinni;
2. þekking á jarðarhnettinum, lögun hans og stærð, línun á yfirborði hans, breidd og lengd;
3. þekking á tilhöguninni á áttavitanum og notkun hans, á misvisun, inklination og deviation og hvernig hún verður fundin, á tilhögun og notkun skiphraðamælisins og grunnsökkunnar.
4. skyn á sjávaruppdráttum yfir höfuð;
5. þekking á dagbókarhaldi og leiðarreikningi eftir töflum þeim, sem til þess eru gerðar, að kunna að marka stað skips á uppdrættinum, bæði eftir breidd og lengd, og með því að taka mið á landi; þekking á straumi, og á því, hvað skip hefir borið af leið, og að kunna að ákveða stefnu til og vegalengd til tiltekins staðar;
6. þekking á himinhvolfinu og hinni daglegu hreyfingu, á mælistigakerfi himinhvolfsins, á því, að ákveða afstöðu himintungla, á sólinni og hreyfingu hennar sjálfar;
7. þekking á áttungs- eða sjöttungsmæli, og að kunna að prófa og leiðrétta stöðu speglanna; að kunna að mæla hæð himintungls og horn milli hluta á jörðunni;
8. þekking á mælingu og skiftingu tímans;
9. þekking á leiðréttingum þeim, sem við eru hafðar við hina mældu hæð sólarinnar;
10. að kunna að finna hvenær sólin rennur upp eða gengur undir;
11. að kunna að finna misvisun við athugun sólar;
12. að kunna að finna breiddina með því að mæla hæð sólarinnar í hádegisbaug;
13. að kunna að finna misvisun við athugun pólstjörnnunnar;
14. að kunna að finna hvenær flóð verður og fjara;
15. þekking á alþjóðlegum siglingareglum og björgunarverkfærum;

16. að kunna að nota hina alþjóðlegu merkjabók og veðurmerki;
17. að þekkja einföldustu hjúkrunarreglur, sérstaklega til að geta bundið um beinbrot og sár og kipt í lið, þegar slys ber að höndum.

3. gr.

Til hins meira íslenska stýrimannsprófs útheimtist allt það, sem útheimtist til hins minna prófs, og enn fremur:

1. þekking á veldi og rót, á logarithmum, á reikningi með játandi og neitandi stærðum, á þríhyrningum, er falla saman eða eru eins lagaðir, á mælikvörðum lina og horna, á því, hvernig teikna skal hinar almennustu myndir flatarmálsfræðinnar, á mælingu flata og líkama og á stærðum þríhyrningafræðinnar;
2. þekking á himintunglum yfir höfuð;
3. að kunna að finna breiddina við athugun sólarinnar fyrir utan hádegisbaug og athugun fastastjörnu í og fyrir utan hádegisbaug;
4. að kunna að fara með sjóúr og nota það, að ákveða stöðu þess eftir hæð sólar og fastastjörnu, eftir tímamerki eða eftir öðru úri, er staða þess er kunn, og að ákveða hinn daglega gang sjóursins;
5. að kunna að ákveða stað skips með staðarlinum, bygðum á athugun sólar og fastastjörnu;
6. að kunna að finna lengdina með sjóurinu og hæð sólarinnar og fastastjörnu;
7. að geta samið grein á íslenzku með glöggu orðfæri um tiltekið efni, er snertir sjóferðir, og ritað hana með skýrri rithönd og sæmilegri réttitun;
8. að hafa lesið kafla í danskri bók, eigi minni en 200 bls., og geta útlagt hann munnlega á íslenzku, að geta gert léttan danskan stil og geta talað um hversdagsefni á dönsku svo skiljanlegt sé;
9. að hafa lesið kafla í enskri hók, eigi minna en 100 bls., og geta útlagt hann munnlega á íslenzku;
10. að þekkja hin helztu lagaákvæði, er snerta rétt og skyldur skipstjóra.

4. gr.

Prófin eru bæði munnleg og skrifleg. Þau skulu haldin opinberlega af prófnefnd, og skal fyrir þeim standa sá af nefndarmönnum, sem stjórnarráðið skipar sem oddvita; eru í henni forstöðumaður skólans og tveir aðrir menn, er stjórnarráðið setur til þess í hvert skifti. Kennarinn í hverri grein heldur hið munnlega próf, en hinir skipuðu prófdómendur tiltaka verkefnin; verkefnin til skriflega prófsins í stærðfræði og siglingafræði við hið meira stýrimannspróf skal þó stýrimannakensluforstjórinn í Kaupmannahöfn búa til og senda stjórnarráðinu í umslag, sem innsigli er sett fyrir.

5. gr.

Hver sá, sem staðist hefir hið meira stýrimannapróf, samkvæmt 3. gr. laga þessara, getur krafist þess, að hann sé reyndur í gufuvélafræði, þegar próf er haldið í skólanum.

6. gr.

Til prófs þess, er getur um í 5. gr., útheimtist þekking á því, sem nú skal greina;

Undirstöðuatriðum allfræðinnar og hitafræðinnar, sérstaklega um eðli vatnsgufunnar og hagnýting hennar til vinnu; gufuvélum þeim sem nú tíðkast mest ásamt kötlum og því, er þeim fylgir, hestaflí gufuvéla, meðferð gufuvéla, framknýingu og kolaeyðslu, helztu hlutum skips og skiftingu þess í vatnsheld hólf, tæmingaráhöldum og slökkvitólum, ryði og vörnum gegn því, hjálparvélum á skipum og lagaákvæðum um gufuskip, er snerta tryggingu á lífi manna og góssi.

7. gr.

Prófið er að eins munnlegt og skal það haldið opinberlega af prófnefnd; fyrir því stendur sá af nefndarmönnum, sem stjórnarráðið skipar sem oddvita. Í prófnefndinni er forstöðumaður skólans og tveir menn aðrir, sem stjórnarráðið setur til þess í hvert skifti.

8. gr.

Stjórnarráð Íslands setur ákvarðanir þær, sem með þarf viðvikjandi tilhögun á prófunum.

Þeim, sem próf hefir tekið, skal veitt skirteini um það, og skal þar telja þær kenslugreinar, sem hann hefir verið reyndur í, og tilgreina í tölum einkunn þá, sem gefin er, og jafnframt bæði hina lægstu tölu, er útheimtist til að standast prófið, og hina hæstu tölu, sem unt er að ná við það, og skulu allir nefndarmennirnir undirskrifa skirteinið.

Nöfn þeirra, sem undir próf ganga, skal rita í bók, sem til þess er löguð, og sem stjórnarráðið geymir; skal í henni skýrt frá fullu nafni hvers eins, fæðingarstað, fæðingardegi og fæðingarári, svo og frá einkunn þeirri, sem gefin var við prófið.

9. gr.

Rétt til þess að ganga undir hin íslenzku stýrimannspróf eftir reglum þeim, sem settar eru að framan, eiga ekki að eins lærisveinar stýrimannaskólans, heldur og hver sá, sem 3 mánuðum áður en prófið er haldið sendir til stjórnarráðsins beiðni um að mega ganga undir próf, og skal fylgja henni vottorð um kunnáttu hans frá þeim manni eða þeim mönnum, sem hafa kent honum siglingafræði. Enginn getur gengið undir prófin nema hann hafi verið háseti á þilskipi 12 mánuði að minsta kosti eftir að hann varð fullra 15 ára að aldri; svo verður hann og að sanna, að sjón hans sé svo fullkomin, sem nauðsynlegt er fyrir stýrimenn.

10. gr.

Hver sá, sem staðist hefir próf í gufuvélafræði, samkvæmt lögum þessum, á kost á, að fá viðaukaskirteini það, um þekkingu á gufuvélum, sem getið er um í 14. gr. laga 10. nóv. 1905, um atvinnu við siglingar.

11. gr.

Lög nr. 19, 22. maí 1890, um stofnun stýrimannaskóla á Íslandi, lög nr. 58, 10. nóvember 1905, um breytingu á 6. gr. í nefndum lögum, og lög nr. 4, 13. sept. 1901, um próf í gufuvélafræði við stýrimannaskólann í Reykjavík, eru úr gildi feld.